

LE FLEURE CLINIQUE — «КЛІНІЧНИЙ НЮХ»: ОСЯЙНЕ СУЦВІТТЯ ІНТУЇЦІЇ ВЕЛИКОГО КЛІНІЦИСТА (до дня народження професора Бережницького М.М.)

**Не кажи із сумом: їх нема,
А із гордістю — були!**

Спостережливість, вміння клінічно думати й розмірковувати становлять суть мистецтва лікування за професором Мирославом Бережницьким. Так, дійсно Мирослав Миколайович усім своїм еством, усіма фібрами своєї душі постійно був налаштований на правильний, добре патогенетично обґрунтований діагноз у хворого, байдуже якої соціальної приналежності був пацієнт. І це бажання допомогти недужому не полишало його ні під час роботи в клініці, яку він залишав не раніше ніж о 21:00-22:00 годині, ні у вихідні та святкові дні, ні під час відпустки чи викликів по санавіації або для консилиуму лікарів (вони тоді були частими в повсякденній лікарській практиці).

Професор «відчував» неправильний діагноз навіть тоді, коли «правильність» його здавалась очевидною, безсумнівною та обґрунтованою. Він умів сумніватися й домагатися правдивого вердикту щодо лікування пацієнта.

Ось цей Fleure Clinique Мирослава Миколайовича давав йому можливість вищитись серед інших лікарів, але він цього не робив ніколи. До того ж, він вчив нас, молодих «спеців», як треба думати біля ліжка хворого та як потрібно читати літературу поміж рядочків сухого тексту наукової статті чи дисертації. До речі, Мирослав Миколайович «визнавав» лише ті наукові розробки, які можна було впроваджувати і в лікувальну практику, і, навпаки, негативно ставився до тих, які не мали реального впровадження в повсякденну медичну допомогу хворим. І це — правильно, бо «творити відкриття» дано не всім, а дбати про практичну користь наукового дослідження повинна більшість науковців.

До речі, професор Бережницький М.М. на відміну від інших колег, вів свій архів неправильних діагнозів, і цей своєрідний каталог могли бачити всі, хто цього бажав. Професор не втомлювався нам повторювати: «Вчись на помилках і в тебе їх буде менше».

*Середюк Н.М.
Івано-Франківський національний
медичний університет*

DOI: 10.31793/2709-7404.2021.2-2.8

© Н.М. Середюк

Надійшла до редакції 10.06.2021

Адреса для листування
(Correspondence): Івано-Франківський
національний медичний університет,
вул. Галицька, 2, м. Івано-Франківськ,
76018, Україна. E-mail: zdovado@ukr.net

Одного разу я був на виклику в Яремчанській міській лікарні, куди зранку надійшов 56-річний чоловік (професор технічного університету), який по приїзді в один із санаторіїв одразу ж «з дороги» відправився на екскурсію в Карпати. В анамнезі в нього були два перенесені інфаркти міокарда, артеріальна гіпертензія та цукровий діабет. Під час теренкуру в гори в нього раптово з'явився біль у грудях, який незабаром перемістився в міжлопаткову, а згодом — у поперекову ділянку.

Після повернення в санаторій черговий лікар, не знайшовши нових змін на ЕКГ, вирішив, що в пацієнта ниркова колька. Знеболення дало короткочасне поліпшення, але вранці біль знову став турбувати пацієнта, локалізувавшись вже в лівому підребер'ї, що стало підставою для діагнозу гострого панкреатиту.

Консиліум лікарів висловив сумнів щодо діагнозу гострого панкреатиту, адже не спостерігалася амілазурия (підвищення рівня активності діастази сечі). Пізно увечері до консиліуму долучився професор Бережницький М.М., який не лише підтвердив наш сумнів, але й висловився щодо цілком іншого діагнозу — розшарування аорти (ми не врахували міграції болю), який підтвердився, на жаль, лише під час автопсії.

І це далеко не єдиний випадок правильного діагнозу, встановленого професором Бережницьким М.М., до речі, без КТ, МРТ чи ПЕТ.

Важливим також є й те, що Мирослав Миколайович, працюючи на кафедрі, не полишав посади завідувача терапевтичного відділення.

На той час це були нечасті випадки поєднання науково-навчальної діяльності в університеті (тоді — інституті) з роботою в системі практичної охорони здоров'я.

Не можу не згадати й таку особливість професора Бережницького М.М., як абсолютно однакове ставлення до пацієнтів, незалежно від його стану в суспільстві (державі), посади, віросповідання тощо. При цьому він наводив приклади з лікарської практики Великомученика Цілителя Пантелеймона Нікомедійського, який, оволодівши лікарським мистецтвом, став лікувати однаково наполегливо і багатих, і бідних, і царів, і тих, хто відбував покарання, та бездомних людей, за що й був за наказом правителя закатований на смерть 9 серпня 306 року н.е. До речі, часточка мощей Святого Великомученика й Цілителя Пантелеймона в серпні 2013 року привезена до м. Коломиї та поміщена в Кафедральному соборі Преображення Господнього, куди ми й скеровуємо тепер наших студентів як паломників і для просвітництва.

Мені, лауреату Ордена Святого Пантелеймона, особливо до душі мистецтво лікування мого улюбленого професора — Мирослава Бережницького. Вічна пам'ять про нього назавжди залишатиметься в моєму серці.

*Лауреат Ордена Святого Пантелеймона,
заслужений діяч науки і техніки України,*

*доктор медичних наук,
професор Нестор Середюк —
ESC PROFESSIONAL MEMBER,
HFA Gold MEMBER,
EHRA Gold MEMBER*